

Előfizetési díjak:

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy hóra	1 frt 50 kr.

Egy szám ára 5 kr.

Külföldieknek számlák nem adatik.

Hirdetési díjak:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 3 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitlőr sora 25 krajczár.

MAGYAR POLGÁR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

„MAGYAR POLGÁR” KÖNYVNYOMDAJA.

Belkőszéptűz 4. sz.

Megjelenik mindennap, vasár- és ünnepnapok kivételével.

Használatlan kéziratok nem adnak vissza.

Névtelenül beküldött közleménye nem közöltnék.

KOLOZSVAR, MÁRCZIUS 3.

Az erdélyi részek

népesedési, közművelődési, politikai és közgazdasági szempontból.

XIII.

Fejlesztéseink során elérkeztünk azon pontig, a hol szükséges szemügyre vennünk társadalmi viszonyaink szerkezetét és szövedékét; szükséges megismernünk a társadalmi osztályok, vagy jobban mondva: a különböző fontosabb foglalkozási ágak terjedelmét és egymáshoz való arányát.

Érdekesnek és tanulságosnak látszik itt is párhuzamot vonni az erdélyi részek és az anyahazaresz e nemű viszonyai között. Látni fogjuk ez összehasonlításból, miben állunk egy színvonalon az anyaországgal, miben hátrább, esetleg miben állunk előbbre, mint amaz. Először is a férfi lakosságot vesszük szemügyre s aztán a női társadalmat tesszük vizsgálódásunk tárgyává.

A hazai férfi lakosságból esik az erdélyi részekre 1.039.472, a királyhágón túli részekre 5.710.174 lélek. E két számot alapul véve, azokat a főbb foglalkozási ágakban következőleg látjuk megoszlani:

a) Értelmi kereset után él a Királyhágón 84.257 ember, vagyis az ottani férfi lakosságnak 147 százaléka; — az erdélyi részekben 15.380, vagyis szintén 147 százaléka. Az értelmi foglalkozás dolgában tehát a legtelteljebb arányosság uralkodik a Királyhágón innen és túl, a mi az erdélyi részeknek minden esetre becsületére válik.

b) Földmívelés és erdészettel foglalkozik az anyaországban 2.499.674 ember, tehát a férfi lakosság 43,77%-a, míg az erdélyi részekben ugyanezen munkakörben 533.050 ember van elfoglalva, vagyis az erdélyi férfi lakosság 51,28 százaléka. — A mezőgazdaság, az erdészeti tehát aránylag jóval több embert foglalkoztat nálunk, mint a Királyhágón túl, a mi más szavakkal azt jelenti, hogy Erdélyben sokkal inkább rajta van az agrikultúr jelleg, mint az ország másik részében, a mire az országos politikának a ténykedésnél tekintettel kell lennie.

E tétellel mintegy logikai összefüggésben van a következő másik kettő, hogy t. i. ipar és kereskedelem dolgában hátrább vagyunk az anyaországnál, Ime ennek adatszzerű kimutatása:

c) Ipari foglalkozik az ország királyhágón túli részében 583.021 ember, vagyis a férfi lakosságnak 10,21%-a, míg az erdélyi részekben az iparral foglalkozók száma csak 69.618, tehát a férfi la-

kosság csak 6,69 százaléka. Még ennél is gyengébben vagyunk képviselve a kereskedelem terén. A különbség itt köztünk és az anyaország között nem oly nagy ugyan, mint az iparnál láttuk, de absolute véve, annál gyengébbek vagyunk. Lássuk:

d) A kereskedelem és forgalom foglalkoztat a királyhágón túli részekben 133.844 embert, vagyis az ottani férfi lakosságnak 2,34 százaléka, míg az erdélyi részekben a kereskedésben és forgalomban elfoglaltak száma nem több, mint 11.654, vagyis mint férfi lakosságunk 1,12 százaléka!

Mig tehát férfi lakosságunknak több mint fele az anyaföldre van utalva, abból a kereskedelemre, fontosságához képest, elenyészőleg csekély töredék esik. Sovány vigasztalás reánk nézve, hogy az elhaladottabb viszonyoknak örvendő anyaországban sem sokkal jobban állnak a dolgok e pontban. Ennek nagy részben az az oka, — mert vannak más okai is — hogy úgy az ipari, mint a kereskedelmi pályától még mindig idegenkedünk, s a föld röge nagy erővel vonz le magához. Pedig máris túl van terhelve, s az egyoldalú gravitáció egy munkakör, egy foglalkozási ág, s egy jövedelmi forrás: a mezőgazdaság-féle a más munkakörök és keresetforrások elhanyagolása mellett, előbb-utóbb meg fogja boszulni magát és pedig annyi inkább, mert nagyban és egészben a gazdálkodás régi, primitív módon üzemel, s az ésszerű, tehát jövedelmezőbb mezőgazdaság iránt felette kevés érzék mutatkozik.

A mezőgazdasággal járható bajok nem sujtják oly nagyon a királyhágón túli lakosságot, mert ott, mint láttuk — és még látni fogjuk — a lakosság nem tudol oly tulnyomó nagy számban az őstermelés felé, mint Erdélyben és következőleg, mert ott az emberek a különböző munkakörök és foglalkozási ágak között arányosabban oszlanak meg, a mi ismét az első haladottabb viszonyoknak a kriteriuma.

De menjünk tovább. Lássuk a többi munkaköröket is. e) A bányászat és kohászat körében van elfoglalva a szűkebb értelemben vett Magyarországon 19.409 ember, a férfi lakosság 0,33%-a; az erdélyi részekben ugyanezen munkakörben találunk 5535 embert, vagyis a férfi lakosság 0,53 százaléka.

E munkakörben tehát nálunk aránylag valamivel több ember van elfoglalva, mint túl a Királyhágón.

Továbbá f) „Szerzeményből” él Magyarországon 38.419 ember (jövedelméből 14.778, nyugdíjból 7.263, alamizsnából 16.378), vagyis a férfi la-

kosság 0,67%-a; Erdélyben e kategóriában 4768 embert találunk (jövedelméből él 949, nyugdíjból 1226, alamizsnából 2593), vagyis a férfi lakosság 0,45%-át.

g) Azok száma, kiket a hivatalos statisztika a „különféle foglalkozásuk” csoportjába soroz, Magyarországon 437.706 (közszoja 25.969, házi cseléd 34.972, napszamos 368.033, foglalkozásuk 8673 és egyéb 59) vagyis a férfi lakosság 7,66%-a. Számbajöhető különbség itt sincs a két arányszám között, mert az erdélyi részek is e kategóriában 77.146 embert s így az itteni férfi lakosságnak 7,42%-át mutatják fel (közszoja 3.868, házi cseléd 3669, napszamos 67.785, foglalkozásuk 1815, egyéb 9.)

Végül még két társadalmi kört vagy réteget kell figyelembe vennünk, hogy kimerítsük az e nemű kategóriákat.

h) Az iskolába járók száma a Királyhágón túl 743.068, vagyis a férfi lakosság 13,01 százaléka (14 éven felüli 38.120 és 14 éven aluli 704.948); az erdélyi részekben ezek száma 117.051 — 11,26% (14 éven felüli 7629 és 14 éven aluli 109.422.)

i) A foglalkozás nélküliek Magyarországon 1.172.772-en vannak, a kik is a férfi lakosság 20,53 százalékát teszik (14 éven felüli 31.009 és 14 éven aluli 1.141.763), — az erdélyi részekben e csoport 203.244 főből áll, vagyis a férfi lakosság 15,55%-át teszi (14 éven felüli 5756 és 14 éven aluli 197.488.)

Látjuk ezekből, hogy a társadalmi körök és foglalkozási ágak a Királyhágón innen és túl nagyban és egészben egyenlők, az aránylagosan oszlanak. De nevezetesen eltéréseket észlelünk éppen a két legfontosabb munkakörben: mezőgazdaságban és az iparban. Amott Erdély 7,51%-kal vannak erősebben, emitt 3,52%-kal gyengébben képviselve, mint a hogy kellene, hogy a viszony aránylagos és egészséges legyen.

Román Miron érsek és metropolita legújabb körlevele.

Nemzeti egyházunk létérdekei, melyeknek védelmében magamat kiteszem és az engem mindenkor felbátorító meggyőződéseim erejével s Isten segédelmével magamat ezentúl is teljes elszántsággal kiteendem, nem gondolva a kellemetlenségekkel, vagy éppen üldözöttségekkel, melyekkel végzetes viszonyainkban manapság egyik vagy másik részről találkozhatom, — felmenthetlen kötelességemnek teszik ezáltal arra figyelmeztetni esperesi hivatalainkat és általuk összes papságunkat: hogy nem

szabad nemzeti és vallási kegyeletünk oltárának — a templomnak — szentségét sérteni, politikai küzdelem színképévé téve azt; és ez még akkor sem szabad, ha nézetünk az volna is, hogy az ily természetű cselekményekben egyébként a legjobb irányt követjük.

Ebbeli tisztí kötelességemet szem előtt tartva, különösen felhívom czimzett uraságod figyelmét egy újabb kísérletre, mely — mint látom — előnkbe szövődik akkor, midőn egyidőszaki román lap, melyet mások is követhetnek, arra hívja fel és buzdítja papságunkat és román népünket, hogy bizonyos személyeknek — kiknek az erdélyi román nép történetében tragikus szerep jutott — emléket szertartásos isteni tisztelettel ünnepelje; mire ama lap épp a mostani nagyböjti szent napokat találta alkalmasnak.

Ezen felhívás rugóját politikai tekintetek és nem valódi keresztényi indokok képezik, mely utóbbiaknak tisztaságukban minden más tekintetek és különösen a hullámzó politikaiak fölé kell emelkedniök, fenmaradván minden jó kereszténynek szabad lelkiismerete és abbéli szabadsága, hogy a nemzet és egyház körül érdemeket szerzett férfiak emlékéit szívében tisztelje, de a nélkül, hogy politikai természetű tüntetésekkel megsértene szentségét annak a szentegyháznak, mely bármely politikai viszonyok között menhelyünk volt és lesz az élet minden viszontagságai közepette, s a melyet tehát a politikai téren felmerülő szenvedélyek hatása ellen mindenképen megóvni kötelességünk.

Azt hiszem, czimzett uraságod minden egyéb részletes fejtegetés nélkül is meg fog engem érteni; gondolataimat nemcsak eltálatlaj, hanem eszélyességénél fogva, melyre számított, támogatni is fogja; — ugyanazért egyházi intézményeink érdekélen, melyekhez mindnyájan felkünk egész hevével ragaszkodunk, de a melyek egy megmondolatlan tévelygés esetében súlyos csapást szenvedhetnének — felhívom önt, sőt kötelességemnek teszem: hogy ne csak hivatala központján, hanem az egész kerületben is, melyben hivata van egyházi érdekeink öre lenni, a legéberebb figyelemmel és vigyázattal legyen arra, ne hogy szentegyházaink — ha mindjárt csak egy pillanatra is — oly politikai tüntetések színképévé tétessenek, melyek mostani viszonyaink között nemcsak közvetlenül az egyház egyes helyi közegre, hanem utóbbra egész egyházi szervezetünkre nézve is szomorú következménynek lehetnek.

Nagyszében, 1885. évi február hó 24-én (26-án.)

Roman Miron s. k. érsek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése márcz. 4-én.

Elnök bemutatja a brassói e. f. kir. törvényszék, kir. ügyészség és járásbírósg tagjainak Boér Antal képviselő által beadott kérvényét, melyben az állami tisztviselők nyugdíja-

zását tárgyzó törvényjavaslat kiegészítése s módosítása iránt eszednek.

A bizottság már beadvány jelentését, a kérvény megtekintetés végett a ház irodájában tétetik le.

Folytatott a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása. A 21-ik szakasz szerint a felsőház minden országgyűlés kezdetén, midőn az igazolási eljárás befejeztetett, összes jogosult tagjainak névsorát összeállítja és kinyomtatja, s egyuttal intézkedik az iránt, hogy az országgyűlés tartama alatt jogosultságot nyert új tagok nevei is, igazoltatásuk után, ezen névsorba fölvéssenek, azoknak nevei pedig, kik a jogosultságot bármely okból állandóan vagy ideiglenesen elvesztették, az ok megjelölése mellett a névsorból töröltsenek.

Lázár Ádám a következő indítványt nyújtja be: a 22. § után a következő új szakasz iktatandó be: „A felsőház a képviselőháznak törvényszabta ülésései helyén és idején kívül máskor és egyebütt ülést nem tarthat.”

Láng Lajos előad: T. ház! Legyen szabad egy igen rövid észrevételt tennem a módosítványra, a mennyiben e módosítvány, illetőleg új § beiktatása contempalátik, az fennálló törvényeink által feleslegessé van téve, mert az 1848. IV. t. cz. 1. §-a megmondja világosan hogy az országgyűlés jövőben évenként és Pesten tartatik. A felsőház pedig, a mint méltóztatik tudni, az országgyűlésnek egyik alkotrésze, arról tehát, hogy a felsőház ülései hol és mikor tartassanak, felesleges intézkedni, mert erről már van gondoskodás. (Helyeslés a jobboldalon.)

A magyar nyelvre vonatkozó analógia itt nem talál, mert ott a nyelv kérdéseiről csak a képviselőválasztási törvényben volt gondoskodva és így nem volt egészen fölösleges az, hogy ez a felsőházra vonatkozzék is mondassék ki; míg itt, nem a felsőházzal, hanem az országgyűléssel — melyben a felsőház már befoglaltatik — van szó. Én tehát az indítványt, mint olyat, mely fölösleges, és ha valami eredményt volna, legfőkébb arra vezetne, hogy kérdessé válhatna némelyek okoskodása szerint, hogy tán az 1848-diki törvénynek erre vonatkozó intézkedése az új törvény által hatályon kívül helyeztetik, tehát, mint olyat, mely nemcsak fölösleges, hanem még esetleg káros is lehetne, nem fogadom el, és kérem a t. házat, méltóztatásuk azt mellőzni. (Helyeslés a jobboldalon.)

A ház a módosítványt mellőzte.

A 25-ik szakasz szerint:

Az élethosszig tartó tagságra való kinevezéseknél a felsőház első alakulásakor figyelem fordítandó azokra, kik a főrendiházban birt jogukat jelen törvény által elvesztik, ha az utolsó három év alatt a főrendiház üléseiben rendszeresen részt vettek.

Gergelyi Tivadar: Habár a szakasz rendelkezése, meggyőződésem szerint, egyedül csak a történelmi alapon szerzett jogok érvényesítését célozza, mégis, minthogy az általános vita alkalmával ez olyképp is értelmezett, mintha ez pusztán az édesgetés, a captatio benevolentiae céljából alkotott volna, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot a felsőház azon tagjai is, kik vagyoni képesítés hiánya miatt megszűnnek tagjai lenni a szervező felsőháznak, annál nagyobb készséggel fogadják el azon kecsesgőzt remény fejében, hogy majd a minisztertanács felterjesztésére a felsőház által életfogytiglani felsőházi tagokká lesznek kinevezve; minthogy továbbá a szerzett jogok tekintetbe vételét a törvényjavaslat

TÁRCSA.

A két zsandár.

— Novella. —

(Folytatás.)

Ő pedig menekült a város irányában vissza azon az utcán, a hol jöttek vala. Folytonosan futva ért Keresedre be, hol éppen az ünnepi körmenet ájtatoskodott s mint a nyíl suhant el a mellett, oda sem ügyelve az őt bámuló népekre. De lépteit nem sokára meglassította, mivel lábai reszketve tántorogtak; borzasztóan halvány volt a már-már kimerülten ült le egyik utca sarkán a köpadra.

Pihenése azonban nem sokáig tartott. Az ilyen szabadág alatt felnőtt teremtsék nem egy könnyen fáradnak ki a menésben.

És a mint észrevette, hogy ruhája csupa rücsök, sietve egységezte meg fején a kendőt, s aggódva nézett maga köré, a kosarat keresvén; e közben megpillantja, hogy az utcaai bámezőcsoport csudálkozik körül, elpirul belé egészen és utnak indul.

— Maga nagyon fáradtnak látszik, ígyék egyet ebből a friss vizből! — mondá egy jószívű szolgáló, korsóját oda nyújtván neki, a mit ő el is fogadott. — Mondja csak, kihez akar menni? Na, mit tájtják itt a szájokat? — mondá az ott dőlőgőző áncsorgóknak, kik ezzel odább húzóda mergették a szemüket.

— Ismer valakit Keresden? Hogy hiv-

ják, a kihez indult? Látom, hogy maga itt egészen idegen.

Zokogó ajakkal és lihegve, a mi egész lényén keresztül reszketett, a fiatal leány a Vas János nevét és a csendőrség szót ejté ki.

— Ugy la! szólalt meg a résztvevő hang. Nincs is szükség rá, hogy magát oda vezessen. Nézze, menjen csak ezen az utcán végig egyenest. A keresett kaszánya éppen az utolsó ház jobbfelel az utcásorban: nem is lehet azt elhibázni.

— Köszönöm, szólott Juliska szemeit kötényével törölve.

— Nincs mit, jó szívvel, de hát ne sirjon ugy!

Valóban, nem is kell vala hogy sirjon. Mit fog majd mondani János, ha kisírt szemekkel látja őt megérkezni!

Összeszedte magát tehát gyorsan s erőt vévén felháborult kedélyén, egyenesen, bátor léptekkel megindult a jelzett irányban, a nélkül, hogy az ácsori tömeg utánna menni merészelt volna.

IV.

János pedig hamarsággal rendet csinált a kaszányában, úgy, hogy mikor az óra kilenczet ütött s megérkezett a vonat, az utolsó köpeny is pontalérba göngyölve a fogason függött. A szobák szépen kiöntözve s a fegyverei tükrö gyanánt ragyogva, maga is úgy nézett ki, mintha skatulából vették volna elő, jóllehet a sietségtől arcán gyöngyözött a vereitek. Milyen titkos örömmel gondolt arra min-

den perczen, hogy most, Juliska, éppen most érkezik... száll ki a vonatból; most meg a „Zöld fa” vendéglő előtt fordul be az utca sarkán s repestet a szíve attól a gondolatától, hogy elibe menve, milyen boldogan fogja őt megölelni, szavak helyett csókjaival beszélve el az ő nagy szerelmét.

Tetől-talpig végig kefélté magát, jóillatú olajat kentett hajára és várt, dobogó szívvel várakozott. Minden pillanatban mintha éppen érkezne, úgy tetszett neki.

Ha valaki kopogott az utcán: „na, ez ő!” s a mint a léptek csendesen elhangzottak, gondola magában: de mindjárt itt lesz. Azonban a mint telt-múlt az idő, azonképpen az aggodalom is nőttön-nőtt benne. Hátha nem érkezik meg?... Hátha lekészt a vonatról? vagy valami véletlen jött közbe... Es hideg csöppek gyűltek homlokára.

Tízet kongatott a toronyóra. Ekkor kinyitotta az utca-ajtót, s leült a laktanya előtti löczára, szemeit arra az irányra szögezve, a meről jönnie kellett volna, mert el nem képzelhette, hogy Juliska még se érkezék meg. És ime, sehol. Itt-ott közönyös járó-kelők, vasárnapi ruhába öltözve, arcaikon unalom vagy nevetélgés, de Juliska nincs, nincs.

Éber fülekkel hallgatta a távoli körmenet énekének ájtatos moráját, melynek egyveleg hangja zúgó erdő gyanánt dongott a napfényes levegőben. Kedve lett volna megkérdezni az előtte elhaladóktól, nem láttak egy ilyen, meg ilyenforma leányt, karton ruhában, a város

között kérdezősködéssel tévedezve, de szégyenlette.

Lassan-lassan levertség és gyöttrődő szomorúság lankasztá el, közbe-közbe átjárva attól a villámlo keserűségtől, mely kegyetlen bosszura sovárog, azt se tudva, ki ellen, vagy mi okból. Kinos állapot! nyomasztóbb a rossz álom névtelen fájdalomainál. De — hát egyszer feljuggong kebele majd hogy örömkialtásra nem fakad, mert Juliskát megpillantja.

Az is észrevette őt s futni kezdett feléje, a fészkeire visszatérő madár kifáradt szárnyain. És nyakára borulván, karjai közt érezett jégyesnek minden bátorsága elhagyta, s a fájdalom miatt visszafojtott érzelme forró könyvekben hullt most a János vállára.

Ő pedig magához ölelte boldogan, nem törődve azzal, hogy mit jelenthet az a könyhullatás. Széles keblére szoritotta az imbolygó virágként rajta csüggő kedves leánykát, a nélkül, hogy észbe jutott volna a kérdezősködések, el lévén boldogsággal telve a fölött, hogy karjaiban tarthatja. Mikor pedig a viszontlátás édes örömeiből magukhoz tértek, akkor már a nyári naptól fényes kaszánya udvarán voltak. És leültek a kút melletti padra, a hársfa árnyékába, mikor is Jánosnak fel kezdett tűnni szeretett Juliskájának zavarodottsága.

Mert Juliska még mindig zokogott s úgy látszék, mintha nem tudna nyelvet adni annak a fájdalomnak, a mi szívét visszafojtott sajjal szorongatta.

János ekkor gyengén a vállaira tette kezét.

— Mi lelt tégedet? szólott hozzá lágyssággal, miért sírsz, édes Juliska? Bizonyosan bántott valaki téged, ugy-e?

— Igen, intett a fejével csendesen.

— Bántani tégedet! De ki? — folytatá egészen más hangon. Hol az, a ki tégedet megbántott?

S mivelhogy az folytonosan hallgatott, elkezdett örvendetes enyelgéssel beszélni neki, székelyes szólamokkal és kiejtéssel, hogy ő, milyen igen várta a mai szent napra az ő kicsi madarkáját — hogy hátha ilyen módon szóra lehetne vonni az ő elnémult galambját.

— Kilencz órákor érkezél meg ugy-e bár?

— Igen.

— S be nagyon elbámultál, hogy nem láttál ott engemet, nem-e?

— Igen.

— Kérdezted-e valakitől, hogy merre van itt a csendőrségi laktanya?

— Nem.

— Hát aztán merre indultál? Megint hallgatás.

— Találkoztál valakivel?

— Igen. Zsandárokkal.

— Zsandárokkal! Oh! oh! sohajtott magában János, sejtítvén valamit a Vandrak praktikájából. Szóltottak hozzád?

— Igen.

— S mit mondtak neked? Azt ugy-e, hogy én napos vagyok, vagyis hogy én ma nem mehetek ki a kaszányból?

— Nem fordítá rá nagy szemeit, elbámulva e mondáson. Büntetésből ugy-e, János?

HIRDETÉSEK.

Felhívás.

Bevásároltatik kereskedői usance szerint a cs. kir. katonai élelmészirtatók számára

N-Szebenben 759 } méter-mázsa kétszersült-
Brassóban 124 } nek való buza-liszt

a budapesti gőzmalmok 5 típusának megfelelő hazai búzából, fentnevezett raktárok helyére szállítással, még pedig f. év április hó 15-éig az egész mennyiség egyik fele, és május végéig a másik fele szállítandó.

Közelebbi részletek e lapok f. évi 51-ik számában foglalt felhívásában foglaltatnak.

Eladási ajánlatok f. év március 12-én d. e. 10 óráig adandók be a 12. hadtest cs. kir. intendatúrájához Nagy-Szebenben.

Nagy-Szeben, febr. 26. 1885. 135 1-2

A 12. hadtest cs. kir. intendatúrája.

Sz. 304—1885.

140 1-2

Haszonbéri hirdetmény.

Az erdélyi róm. kath. tanulmányi alap kolozsmonostori uradalomhoz tartozó jegenyei mezőgazdasági birtok korsma- és malomjoggal, épületeivel, a Gyógyfürdő vendéglővel, minden ahoz tartozó épületekkel, fürdői és vendéglői felszerelvényekkel, butorok, ágy, asztal-neműek és edény-beruházási készletekkel együtt haszonbérbe fog kiadni.

Az évi haszonbér 2500 azaz kétezer ötszáz forint legalsó összegben állapítatik meg, melyen alól ajánlatok el nem fogadhatók.

Az ajánlatok írásban 10%, vagyis 250 forint bántpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátva, az erdélyi róm. kath. status igazgatótanácsához Kolozsvárt, bel-torda-utca 10-ik szám, 1885. évi március 19-éig beadhatók a ugyanott a részletes haszonbéri feltételek naponként a délelőtti hivatalos órákban megtekinthetők.

Az igazgatótanács főtartja magának a jogot, hogy ajánlattevők közt szabadon válasszhasson.

Ajánlattevők pedig írásbeli ajánlataikban világosan jelentsék ki, hogy a szerződési feltételeket ismerik s azoknak magokat alávetik.

Kelt, Kolozsvárt, az erd. róm. kath. status igazgatótanácsának 1885. évi február 20-án tartott üléséből.

Cseh Lajos.

Végrehajtási ár. hirdetmények.

Sz. 5324—1884.

Hirdetmény.

(136 1-1)

A nagy-enyedi kir. bíróság, mint tkvi hatóság részéről közzé téteik, hogy gróf Bethlen Ferenc végrehajtató 86 forint 65 kros. ennek 1880 évi január 6-tól járó 6% kamata 38 forint 21 kros. költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Vojk Manaszia és Pasku sz. Vojk Máriának az o-bogáthi 102. sz. tjkvben A 1-5. rsz. a, illetőleg az o-bogáthi 21. sz. tjkvben A 1-4. rsz. a. foglalt fekvősegei, mely utóbbiak közül a 4. sz. 3171. hr. sz. a. szőlő 14 ft váltás-tőke terhel, 255 és 97 ft megállapított kikiáltási árban O-Bogáth község előjárásági helyiségében 1885. évi április hó 30-án d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladhatnak.

Venni szándékozik kötelesek a kikiáltási ár 10% készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés napja után két egyenlő részletben 15, illetőleg 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó m. letéti hivatalhoz befizetni. A bántpénz a második részletbe fog beszámíttatni.

Különb az árverés megállapított feltételei alólírt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és O-Bogáth község előjárásági helyiségében megtekinthetők.

A kir. bíróság tkvi hatóságától, N-Enyeden, 1884. december 22-én.

Sz. 5323—1884.

Hirdetmény.

(137 1-1)

A nagy-enyedi kir. bíróság, mint tkvi hatóság részéről közzé téteik, hogy gr. Bethlen Ferenc végrehajtató 26 forint 7 kros. ennek 1883. évi március 31-től járó 6% kamata, 45 forint 23 kros. költség kielégítése végett végrehajtást szenvedő Muntján Juonak az o-bogáthi 78. sz. tjkvben A 1-15. rsz. a. foglalt fekvők közül a 14. sz. 3304. hrsz. szőlőt 14 ft 88 kros. szőlő déma-váltás tőke terhel, 408 ft 50 kros. megállapított kikiáltási árban O-Bogáth község előjárásági helyiségében 1885. év április hó 30-án d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladhatnak.

Venni szándékozik kötelesek a kikiáltási ár 10% készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés napja után két egyenlő részletben 15, illetőleg 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó m. letéti hivatalhoz befizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alólírt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és O-Bogáth község előjárásági helyiségében megtekinthetők.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóságától, Nagy-Enyeden, 1884. december 22-én.

Sz. 1003—1885.

Hirdetmény.

(133 3-3)

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közzététetik, miszerint Pekri Sándor és társai dícsőszentmártoni több birtokos társai és a község ellen az italmérési jog arányosítást végett kereset adván be, az e felletti tárgyalásra a hatánap f. év április 27-re, d. e. 9 órára, tüzetelt ki Dícső-Szt.-Márton községbe, a községi irodába, a melyhez az összes érdekeltek a törvényes következmények terhe alatt megjeleni idéztetnek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék 1885. február 23-án tartott üléséből.

KELEMEN, h. elnök.

Sz. 1018—1885.

Hirdetmény.

(139 1-3)

Paczkla községében az italmérési jog arányosítást végett kereset adván be, ennek folytán a helyszíni tárgyalási határidőül 1885. évi április hó 15-ik d. e. 9 órára tüzetelt ki, hová az összes érdekeltek a kir. kiküldött törvényszéki bír. előtt leendő megjelenésére oly figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők részére ügydönök fog kinevezetni.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint urbéri bíróságnak 1885. évi február hó 23-án tartott nyilvános üléséből.

A kir. törvényszék elnöke helyett

BASIOTA LÁSZLÓ,
kir. tviszéki bíró.

Árverezési hirdetmény.

Torda-Aranyosmegye
mező-kapusi nemes birtokosság

és község tulajdonát képező

italárulási- (regale) jog hasznélvezete

f. évi április hó 24-től

3 egymásutáni évekre

nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverezés f. évi március 15-én M.-Kapuson a körjegyzői irodában fog megtartatni, ugyanott a haszonbéri feltételek is megtekinthetők. Kikiáltási ár 1500 forint az árverezők árverezés előtt ennek 10%-át kötelesek letenni.

Mező-Kapus, 1885. február 25-én.

Székely Dániel,

a birtokosság és község megbízottja.

A kolozsv. kir. tviszék, mint kereskedelmi bíróság 906/885. sz. végzésével a kolozsvári

Népbank

mint részvénytársaság-cég bejegyeztetvén, működését 1885. február hó 8-án megkezdte.

Elfogad betéteket

6% kamatozás mellett

és leszámítol váltókat, ugy kölcsönkötvényeket köt.

Pénztári helyiség főtér 7. szám. Nyitva áll d. e. 8—11 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—12 óráig.

Az Igazgatóság.

(125 2-8)

Kitűnő, ártalmatlan,
hasznos és illatos.

EMINENT.

Ezen már sokszor hasznosnak bizonyult szer az arczbőrt, nyakat és kezét üden és egészségesen tartja, eltávolít mindennemű tisztatlanságot és foltot a bőrről és bárszyszerű lágyaságot és finomságot kölcsönöz annak.

Rögtön eltávolítja a korpát a fejbőről, s ezáltal megakadályozza a haj idő előtti kihullását, erősítőleg hat a fejbőrre, miáltal a hajnövekedést nagyban elősegíti.

NÉLKÜLÖZHETŐVÉ TESZ MINDEN MASNEMŰ HAJKENŐCSÖT.

Egy üveg ára, használati utasítással 85 kr.

Valódi kapható

CSAPÓ SÁNDOR üzletében Kolozsvárt.

Elküldési főraktár:

F. STENNER gyógyszer.-nél

BRASSÓBAN.

46 11-12

Dr. FAYKISS

szepesi kárpát-növény-kivonata

egy üveg használati utasítással 75 kr.

szepesi kárpát-növény-cukorkák

egy skatulya használati utasítással 35 kr.

szepesi kárpát-növény-thea

egy csomag használati utasítással 50 kr., kisebb csomag 25 kr.

Mell- és tüdő-betegeknek!

Tíz év óta a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: köhöges, hurut, rekedtség, köh-hurut (számarhurut), nátház (influenza), szukalmosság, lélekzati bajok, oldalszúrás, kifejtett torokgyulladás, tüdőgyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegségekben. Valódi minőségben kapható magánul a készítőnél Faykiss József gyógyszerésznél Temesvárott (Józsefváros); Budapestben Török József gyógyszerésznél, király-utca 12. szám; Thalhammer és Seltz kereskedőnél, Edes köz 1. Erzsébet-tér 1. sz. Koehmeister Frigyes utadánál, Nagyszébenben Thalhammer Reissenberger, Beszterczen Fleischer.

Főraktár Dr. Ember Bogdán gyógyszer-nél Kolozsvárt.

Hazai szövészeti ipar!

Bogdán István kezelése alatti

ÁRUCSARNOKBA

az újabb szállítmányok megérkeztek.

u. m. kávézó és ebédlő abroszok, asztali és törölközők, kendők, szőttek, kőtenyek, kátrincza-védők, ezüst és arany himzsel, szotyrok (munka-kosár) pohár- és tángyér-törlek, asztal-terítők, függönyök sat., melyek csinoság és olcsó áránál fogva, versenyképesek és meglepők.

Ezeknek megtekintésére, tisztelettel fölkérem ugy a kolozsvári mint a vidéki t. cz. gazdasszonyokat, különösen pedig a leendő örömyákat.

SÜRGÖNY!

A legújabb divatu tavaszi

női ruha-kelmék, diszítések sat.

már megérkeztek nagy választásban.

Ternő! Fekete és színes 50 krtól 3 früg.

Nagymennyiségű ruhakelmék (reszlik) LESZÁLLÍTOTT FELEÁRAKBAK kaphatók.

Üzlethelyiség: br. Vesselényi-ház 13.

128 2-3 tisztelettel:

Bogdán István.

"THE GRESHAM"

angol életbiztosító társaság

LONDONBAN.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:

Budapest, Ferencz J.-tér 5. sz. Bécs, Gisellastrasse Nro. 1.

A TÁRSASÁG HÁZÁBAN. A TÁRSASÁG HÁZÁBAN.

A társas. vagyona 1884. üzleti év végén forint 87.284.420. —

Évi bevétel biztosítások és kamatból 17.134.226. 05

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, visszavásárlások stb. után, 149.800.000. —

A társaság fennállása óta több mint 63.992.275. —

A legutóbbi tizenkét hónapok üzleti idő alatt a társaságnál 63.992.275. —

értékig nyújtattak beajánlatok, mi által a legutóbbi 25 év alatt benyújtott ajánlatok összértéke 1.324.770.129. 55

értékre megy.

A "GRESHAM" angol életbiztosító társaság elfogad a magyar korona területén bárhol életbiztosításokat a legutányosabb díjak mellett.

A társaság minden körében életbiztosításokat az Osztrák Magyar Birodalom minden nagyobb városában az egyenlő urak s a magyar és osztrák fiókok által adtatnak.

Erdélyi vezérügynökség:

(34) Kolozsvárt, belszen-utca 5. sz. 7-0)

AZ ERDÉLYI RÉSZEK

EGYIK LEGNAGYOBB

BUTOR és SZÖNYEG

RAKTÁRA KOLozsvÁRT

Szöllősy és Csernyánszky

KÁRPITOSOKNÁL

Sétatér-utca 20 szám.

Tisztelettel értesítjük a n. é. helybeli és vidéki közönséget,

A MAGASABB IGENYNEK IS MEGFELELŐEN egészen újból berendeztük és ténylegesen

megnagyobbítottuk a melyben a legújabb divatu butorok

KÜLÖNLEGES BUTORCZIKKEK, arany- és más keretű tükrök sat kaphatók.

Különös figyelembe ajánljuk bel- és külföldi legelső gyárakból hozott butor- és függöny szöveteinket, valamint ez idő szerint

legnagyobb raktárunkat bel- és külföldi

SZÖNYEGEINKBŐL, u. m. kerevet-, futó-, asztal- és ágy elé való szőnyegekiből, melyek a legnagyobb választékban és jutányos áron kaphatók.

Elváltat ócska butorok átalakítását és behuzását, valamint minden e szaka rági munkákat jutányos ár és pontos szolgálat mellett.

Videki megrendeléseket elfogad és pontosan teljesít tisztelettel:

Szöllősy és Csernyánszky

kárpitosok Kolozsvárt.

92 6-20

Az első valódi Hoff J.-féle mellmalata kiv. czukorkák kék papírban vannak.

Egy millio köszönyilatkozat

mell- és tüdő bajok, sorvadás, gyomor- és emésztési-bajok, vérszegénység és ideggyöngeségek Hoff János-féle malata-készítmények általi gyógyításáért.

400 kórházba és gyógyintézetbe vannak bevezetve, Európa legtöbb fejedelemének udvari-szállítói kinevezése, 27 ezer eladási raktár a világ minden részében a legnagyobb garantált nyújtják azon bizalomhoz, mellyel betegek és gyengék azok használatához folyamodnak.

Legújabb gyógy-tudósítások 1885-ben.

Miután a Hoff János-féle malata sőre főként a házamban, családom számára van szükségem, és tényleg nagyon jó eredménytélnek találtam, azon igyekszem, azt az orvos urak által más házakba is gyógyszerként ajánlatni. Szász-Régen, febr. 4-én 1885. Czoppelt Hugó gyógyszerész.

Magyar-Boly, jan. 8-án 1885. Az Ön Hoff János-féle malata sőre által teljesen megszabadultam köhögésemtől. Malesits János.

Bécs, jan. 7-én 1885. Nőmnek gégefő-bajánál az Ön malata kivonata kitűnő szolgálatot tesz.

Wukassinovich József, Hofmühlgasse 2. Budapest, (beküldetett) jan. 1-én 1885. Az Ön malata-sőre által megszabadultam torok-bajomtól.

Gold Regina.

Gr. Erdődy gyógytudósítása Vas-Vörösvárról.

Tekintetes ur! Évekkel ezelőtt makacs köhögési ingeremmel az ön malata-kivonat egészégségi sőrért használtam, és pedig a malata-kivonatnak ez egy oly neme volt, melyet előbb kissé meg kellett melegíteni s megfőzni, míg némileg habzott, s melyet, habját eltávolítván, melegen kellett meginni. — Ezen ital valóban csodákat művelt. Miután most sógorom egész hasonló köhögésben szenved, annál fogva tisztelettel felkérem, szíveskedjék az alábbi cím alatt posta-utánvét mellett ezen malata-kivonathól használati utasítással együtt 12 palackkal megküldeni ugyint gróf Széchenyi Engen Tarnócán, u. p. Barcs. Kérésemet megújítva, maradtam magamat ajánlvá Vas-Vörösvár, 1884. febr. 13.

Gr. Erdődy Gyula.

Orvosi elismerések.

Özv. Grosz Róza asszony (Szerecsen-utca 44.) két súlyos tüdő-vészt állott ki, melynek következményeként tisztán kimutatható tüdő-beszűrődés maradtak hátra. Miután nála a Hoff-féle malata-készítmények ugy a köhögés, mint az általános gyöngeség ellen kitűnő szolgálatokat tettek, szorgosan kérek azokat neki továbbra is küldeni.

Dr. Kállmus, II. Szerecsen-utca.

Gmunden, febr. 16. 1885. Uram! Kérném szépen beteg fivérem számára egy néhány üveget az Ön malata-sőréből az esetleg ahoz tartozó készítményekkel együtt czímemre posta-utánvétellel elküldeni.

Dr. Wolgruber János, fűrdőorvos, társtulajdonos és igazgató-orvos a hidegvíz-gyógy- és inhalatio intézetben, városi-, kórházi- és vasuti-orvos, élnoke az idény-egyletnek, tagja a bécsi orvosi doktor-collegiumnak.

Hoff János urnak,

a malata-kivonat föltalálójának, Európa legtöbb fejedelemének, cs. kir. udv. szállítójának stb.

Bécs, Graben, Bräunerstrasse 8. sz.

Hoff János-féle malata-kivonatát egészégségi sőr.

1 üveg ára 60 kr.

Hoff János-féle koncentrált malata-kivonat.

1 üveg 1.20, kis üveg 70 kr.

Hoff János-féle mell-malata-kivonatát czukorka

60, 30 és 15 kr-ával.

Csak kék papírban valódi.

Hoff János-féle malata-egészégségi csokoládé.

1/2 kilo I. 2 ft 40. II. 1.60

1/4 kilo I. 1 ft 30. II. 90 kr.

60 magas kitüntetés.

Alapított Bécsben 1847. Epesten 1861.

Főraktár Kolozsvárt: Gergely Ferencz, Misselbacher J. B., Csiki Lukács.

Beszterce: Nussbacher Károly, Brassó: Eremias Demeter, Deés: Nick Ferencz, Erzsébetváros: Zenkovits, Gyulafehérvár: Mihelyes, Frohlich gyógyszer., M.-Vásárhely: Bucher Miksa, Huttlesz Károly, N-Enyed: Winkler János, Kovács J. gyógyszer., N-Szeben: Bugarsky Const., Jahn F. fia, Segesvár: Schuster F. J., Teutsch J. B., Seps-Szt.-György: Barabás Ferencz gyógyszer., Szászrégen: Czoppelt Hugó gyógyszer., Torda: Timbus és fia, Zilah: Unger, Weiss gyógyszer.

138 1-5

A Magyar Polgár